

Erfgoed Balen vzw
p/a Oud Gemeentehuis
Vaartstraat 29
B-2490 Balen

Telefoon: 014 81 37 73
E-mail : info@erfgoedbalen.be
website : www.erfgoedbalen.be
Reknr : BE07-652-8040120-66

Geef een stukje Balen cadeau

**“Ons erfgoed
bevat een
schat aan
informatie”**

Openingsuren - sluitingsdagen

Maandag	8.00 - 12.00	12.30 - 16.30
Dinsdag	8.00 - 12.00	gesloten
Woensdag	gesloten	12.30 - 16.30
Donderdag	gesloten	12.30 - 16.30
Vrijdag	gesloten	gesloten

Ons kantoor in het Oud Gemeentehuis is gesloten van 19 mei tot 5 juni wegens verlof.

Bezoek ons op het web
www.erfgoedbalen.be

Ons erfgoed bevat een schat aan informatie over ons verleden en vertelt een onverwacht verhaal over vandaag.

Om de toekomst te verzekeren zet Erfgoed Balen zich in om het bedreigde erfgoed, in al zijn verscheidenheid, te bewaren en openbaar te maken.

Door het publiek te laten kennismaken met het lokale erfgoed hopen wij dat het ook gaat genieten van al het moois dat ons eigen erfgoed biedt.

Samen met de lokale, de Vlaamse en de Nationale overheden zullen wij als Erfgoed Balen streven naar een kwaliteitsvol en toekomstgericht beheer van alles wat waardevol is om te bewaren.

Colofon

Redactie:

Vic Berckmans
Richard Vermeulen

Lay-out:

Guy Vanhoof

Uitgegeven door:

Erfgoed Balen vzw
Alle teksten verschijnen onder de enige en dwingende verantwoordelijkheid van de auteur: hier treft Erfgoed Balen als v.z.w. geen rechtsaansprakelijkheid.

Verantwoordelijke uitgever:

Richard Vermeulen voor Erfgoed Balen v.z.w.

© Erfgoed Balen v.z.w - 2008

Activiteiten Erfgoed Balen

Zondag 9 en maandag 10 maart 2008 : Jaarmarkttentoonstelling “Le piano des pauvres”
Zondag van 14u00 tot 20u00 en maandag van 10u00 tot 20u00

Zondag 13 april 2008 : Erfgoeddag 2008 ‘Wordt verwacht’
In samenwerking met Cultuurdienst, Cultuurraad, Gemeentebestuur en Toeristische dienst Balen

Zaterdag 17 mei 2008 : Bezoek Heemkundemuseum ‘Het Kaske’
Bezoek aan het nieuwe heemkundemuseum ‘Het kaske’ te Poppel.
Samenkomst aan het museum : Dorpstraat 64, 2382 Poppel
(Oud gemeentehuis van Poppel) om 14u30
Deelnameprijs : 2 euro

Zaterdag 14 juni 2008 : Jaarlijkse uitstap Erfgoed Balen
Dit jaar naar Gent, onze gids is niemand minder dan André Demildt.

Paleografie 2008

Donderdag 20 maart
Donderdag 17 april
Donderdag 15 mei
Donderdag 19 juni

Nieuwsbrief

Erfgoed Balen

Jaargang 1, nr. 1

maart — mei 2008

‘Heemkring Balen’ omgedoopt tot ‘Erfgoed Balen’

Sinds 11 januari is ‘Heemkring Balen vzw’ omgedoopt tot ‘Erfgoed Balen vzw’. Tegelijk kreeg de vereniging een nieuw logo. De website zal binnenkort ook in een nieuw jasje worden gestoken.

Toekomstplannen

Deze naamsverandering kadert in de toekomstplannen van de vereniging. Erfgoed zal binnenkort ook de verschillende beleidsniveaus in de lift. Het is ook een apart thema binnen het cultuurbeleidsplan van de gemeente. Erfgoed Balen zal dan ook de verschillende erfgoedinitiatieven en -projecten vanuit de diverse overheden opvolgen.

Nieuw logo

De nieuwe naam wordt ook bekroond

met een nieuw logo. Dit eigentijds logo bevat een knipoog naar het logo van de gemeente (twee golfjes). Het is modern en heeft toch verwijzingen naar het verleden.

De tekst ‘Erfgoed’ in het logo, hier en daar iets minder leesbaar, refereert duidelijk naar het feit dat ons erfgoed broos en vergankelijk is. We moeten er daarom met zijn allen aan werken om het te bewaren voor de toekomst.

Nieuwe website en nieuwe Nieuwsbrief

De website wordt momenteel ook onder handen genomen. Weldra kan men op www.erfgoedbalen.be alles terug vinden van onze vereniging. De vroegere ‘Infoblast’ maakt

plaats voor een nieuwe ‘Nieuwsbrief’. In deze nieuwe 3-maandelijkse kleurenpublicatie, die je nu ter hand hebt, komen tal van nieuwe onderwerpen aan bod.

Uitbreiding van activiteiten

De nieuwe naam en het nieuwe logo betekenen niet dat de huidige werking van de vereniging verandert. De talrijke activiteiten en publicaties blijven behouden, het documentatiecentrum en de hulp bij het opzoeken van plaatselijke wetenswaardigheden blijven een prioritaire bezigheid. Deze activiteiten worden in de toekomst zelfs nog verder uitgebreid.

Interessante informatie:

- Heemkring wordt Erfgoed Balen
- Boekennieuws
- Jaarmarkttentoonstelling 2008
- Nieuwe website !

In dit nummer:

Heemkring Balen omgedoopt	1
Herinneringen IV	1
Jaarmarkttentoonstelling 2008	2
Jaarboek 2008	2
Onbekend is ... verloren	3
Boekennieuws H. Odrada	3
Boekennieuws 65 jaar KSA	3

Boekennieuws - Herinneringen... Balen

Het vierde deel van onze vijfdelige reeks fotokijkboeken, verschenen in december 2007, laat U kennismaken met Gerheide, Wezel, Rijsbergdijk en de Berkenbossen. De foto's geven U een beeld van deze wijken binnen onze ge-

meente tijdens de laatste decennia van de 20ste eeuw en de eerste jaren van de 21ste eeuw. De delen I (Balen-Centrum), II (Rosselaar en Hulsen) en III (Scheeps, Schoor, Schoorheide, Vennen en Kerkhoven) zijn ook nog verkrijgbaar.

Kostprijs:
€ 17,00 (af te halen op het secretariaat)
€ 21,00 (geleverd - België)
€ 23,00 (geleverd - Ned,Fr en D) Betaling op reknr: BE07-652-8040120-66 met vermelding:
‘Herinneringen IV’

Affiche Balen Jaarmarkt

Jaarmarkt tentoonstelling "Le piano des pauvres"

Muziek brengt leut en plezier.

Jan met de pet kon het zich niet permitteren naar muziekfeesten en concerten te gaan, maar hield ook van muziek en plezier.

Aanvankelijk werd 'Le piano des pauvres', of 'de piano van de arme man', zoals vroeger werd gezegd, gebruikt voor het opluisteren van de feesten van de gewone mens. Zo kwam hij aan zijn vele namen: trekzak, monika, harmonika, trekharmonica, trekbuul, open en toe, wienerkast, tienbasser, lepelbasser,

concertina, ..., accordeon.

Door de jaren groeide de belangstelling. Vele jaren en op ontelbare plaatsen over de ganse wereld werd het spelen op dit instrument door jong en oud met veel enthousiasme en ijver aangeleerd. Het werd bespeeld in muziekscholen en conservatoria. Er kwamen wedstrijden voor beginners en gevorderden, tot het als begeleidingsinstrument werd gebruikt bij klassieke concerten. Er werden zelfs zuivere accordeonconcerten gegeven; denken we maar aan

'De Folkmuziek' met diatonische instrumenten.

Voor Balenaar Jef Claes is het verzamelen van accordeons een passie. Jef grijpt al jaren elke mogelijke kans om verwaarloosde instrumenten te restaureren. Tijdens de jaarmarkt stelt hij een gedeelte van zijn accordeons tentoon. Naast zijn prachtige gerepareerde exemplaren telt zijn collectie ook een groot aantal gans nieuwe exemplaren. Jef beoefent deze hobby al meer dan 50 jaar. Zijn spel wordt steeds gecompliceerder. Hij zal ons hiervan zeker laten genieten.

Onbekend is ... verloren voor het nageslacht

Wie kan ons vertellen wie er op deze foto staat? Laat het ons weten via e-mail of op ons secretariaat.

Foto uit jaarboek 2008

De wijk Gerheide werd onder de loep genomen om er de bewoning tussen 1931 en 1947 op te zoeken .

Jaarboek 2008

Jaarboek Erfgoed Balen 2008 nr. 7

Tijdens Balen-Jaarmarkt 2008 op 9 en 10 maart is het nieuwe jaarboek beschikbaar.

Zoals steeds is het boek gevuld met een verscheidenheid aan artikels met betrekking tot onze plaatselijke en regionale geschiedenis.

De wijk Gerheide werd onder de loep genomen om er de bewoning tussen 1931 en 1947 op te zoeken en neer te schrijven. Een hele opgave, maar een eerste deel zal aantonen dat ook te Gerheide heel wat mensen hebben gewoond gedurende die periode. De talrijke foto's geven het geheel een nog meer waardevolle betekenis voor de toekomst. Voor het gehucht Hulsen wordt aan de hand van een korte bijdrage de middenstand tijdens het jaar 1957 belicht.

Het jaar 2014 komt steeds dichterbij; het jaar waarin zeker de 100ste

verjaardag van het begin van wereldoorlog één (WOI) zal herdacht worden. De bijdragen in het jaarboek met betrekking tot deze eerste wereldoorlog, voornamelijk met betrekking tot Balen en de regio, zullen in 2014 volledig zijn.

Wat de tweede wereldoorlog betreft is er een bijdrage over 'De Russen in ons dorp', het verhaal van Wasily Berukof.

Een korte thesis van een Balense geschiedenisstudent over de Balense St.-Andreasparochie tussen 1868 en 1900 is zeker de moeite om even door te lezen.

In 2007 vierde het Oud Gemeentehuis van Balen zijn eeuwfeest; een korte bijdrage zorgt ervoor dat het in de geschiedenisboeken staat vermeld.

De belangrijkste gebeurtenissen, merkwaardigheden en nieuwtjes in ons dorp van het voorbije jaar

worden chronologisch weergegeven in een waardevol overzicht.

Tot slot kan je in het jaarboek ook nog heel wat interessante lectuur uit ons eigen archief terugvinden.

Het jaarboek is ook nu weer een aanrader!

Jaarboek (lidgeld 2008, nieuwsbrief inbegrepen)

€ 13,00 (jaarboek af te halen op het secretariaat)

€ 17,00 (jaarboek wordt thuis geleverd - België)

€ 19,00 (jaarboek wordt thuis geleverd - Nederland, Frankrijk en Duitsland)

Betaling op rekeningnr.: BE07-652-8040120-66 met vermelding 'jaarboek 2008'.

Boekennieuws - Het Leven van de H. Maghet Odrada

'Het leven van de H. Maghet Odrada' is een anastatische herdruk van een zeer zeldzaam boekje over onze Balense heilige Odrada. Het boekje (40 bladzijden) bevat het verhaal van de heilige Odrada in rijmdichtvorm. De oorspronkelijke eerste, zeer zeldzame uitgave, was tevens geïllustreerd met een drietal houtsneden met vijf tafereel van de hand van de

toenmalige drukker Gonzael van Heylen uit Antwerpen. De auteur van het boekje was Jodocus Coene.

De heruitgave is een samenwerking van Erfgoed Balen, de Kamer voor Heemkunde Mol vzw en Jaak Jansen, kunsthistoricus. De layout, het verhogen van de leesbaarheid (bladspiegel) en het scanwerk werd uitgevoerd

door Studium Generale vzw.

Kostprijs: € 2,00 (af te halen op het secretariaat)

€ 4,00 (wordt thuis geleverd - België)

€ 7,00 (wordt thuis geleverd - Nederland, Frankrijk en Duitsland)

Betaling op rekeningnummer: BE07-652-8040120-66 met vermelding 'Odrada 1688'

Boekennieuws - 65 jaar KSA St.-Andries Balen

Eind mei 2008 verschijnt een nieuw boek.

'65 jaar KSA St.-Andries Balen (1941-2006)' is van de hand van Jeroen Hens.

Jeroen studeerde geschiedenis aan de KUL (Katholieke Universiteit Leuven). In zijn verhandeling om het behalen van zijn licentiaatdiploma vertelt hij het uitgebreide verhaal van 65 jaar KSA in zijn dorp Ba-

len. Als erfgoedvereniging is het onze plicht om deze jonge mensen de gelegenheid te geven om met hun onderzoekswerk naar buiten te komen. Met veel plezier geven we deze goed geschreven verenigingsgeschiedenis graag uit in boekvorm. Het boek (formaat gelijk aan het jaarboek) bevat eveneens talrijke foto's vanuit de

beginperiode tot op vandaag.

Voorinschrijven kan vanaf 15 april 2008.

Kostprijs: € 15,00 (af te halen op het secretariaat)

€ 19,00 (wordt thuis geleverd - België)

€ 21,00 (wordt thuis geleverd - Ned, Fr en D)

Betaling op rekeningnummer: BE07-652-8040120-66 met vermelding 'KSA Balen'

"Het leven van de H. Maghet Odrada" is een anastatische herdruk van een zeer zeldzaam boekje over onze Balense heilige Odrada"

Boekje H. Maghet Odrada uit 1688